

Sygnatura akt IV Pa 13/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2015r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSO Katarzyna Augustyniak (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Paździńska

SO Hanna Wujkowska

Protokolant: Karolina Płaczkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2015 r. we Włocławku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko Publicznej Szkole Podstawowej im. (...). K.. J. M. w O.

o udzielenie urlopu dla podratowania zdrowia

sprawy z powództwa wzajemnego Publicznej Szkoły Podstawowej im. (...). K.. J. M. w O.

przeciwko A. M.

o zapłatę

oraz sprawy z powództwa A. M.

przeciwko Publicznej Szkole Podstawowej im. (...). K.. J. M. w O.

o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy

na skutek apelacji powódki- pozwanej wzajemnej A. M.

od wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku - IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 16 października 2014r. sygn. akt IV P 114/13

oddala apelację.

sygn. akt IV Pa 13/15

UZASADNIENIE

A. M. w pozwie przeciwko Publicznej Szkole Podstawowej im. (...). K.. J. M. w O. żądała nakazania pozwanemu złożenia oświadczenia woli następującej treści: na podstawie art. 73 ustawy z dnia Karta Nauczyciela oraz przedłożonego orzeczenia lekarskiego nr (...) wydanego w dniu 09.01.2013r. przez lekarza W. N. udzielam Pani A. M.

nauczycielowi Publicznej Szkoły Podstawowej im. (...). K.. J. M. płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od 14.02.2013r. do 13.02.2014r.

W uzasadnieniu pozwu powódka wywodziła, że jako nauczyciel mianowany w Publicznej Szkole Podstawowej im. (...). K.. J. M. w O., ze stażem nauczycielskim od 1996r., już w październiku 2012r. uzyskała orzeczenie o konieczności udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia. Dyrektor pozwanej zakwestionowała zaświadczenie wnosząc odwołanie do (...) w T., które ostatecznie zostało przekazane do (...) we W.. (...) we W. poinformował powódkę, że w związku z pobytem na zwolnieniu lekarskim powódka winna najpierw wyczerpać okres zasiłkowy i ponownie złożyć wniosek o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia. Taki wniosek powódka złożyła w dniu 10.01.2013r. po uzyskaniu orzeczenia lekarskiego nr (...) o potrzebie udzielenia jej urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od dnia 14.02.2013r. do 13.02.2014r. Orzeczenie to również zostało zaskarżone do (...) we W., który ostatecznie zwrócił odwołanie z uwagi na fakt, iż nie został zachowany tryb składania odwołania.

Dyrektor pozwanej nie złożyła ponownie odwołania, ale też nie udzieliła powódce urlopu dla poratowania zdrowia, pismem z dnia 11.02.2013r. poinformowała natomiast powódkę, że do czasu rozstrzygnięcia odwołania z dnia 10.10.2012r. nie może podjąć decyzji co do wniosku z dnia 10.01.2013r.

Strona powodowa wywodziła, że pozwana w sytuacji kiedy nie złożyła skutecznie odwołania od orzeczenia lekarskiego o potrzebie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia ma obowiązek jego udzielenia. Tym samym powódka ma roszczenie o udzielenie omawianego urlopu.

W odpowiedzi na pozew pozwana Publiczna Szkoła Podstawowa im. (...). K.. J. M. wniosła o oddalenie powództwa, występując jednocześnie z powództwem wzajemnym, w którym domagała się zasądzenia od powódki- pozwanej wzajemnie na rzecz pozwanej- powódki wzajemnej kwoty 4705,69zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu wzajemnego do dnia zapłaty tytułem nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za okres od dnia 25.10.2012r. do dnia 31.12.2012r.

W uzasadnieniu stanowiska w zakresie pozwu głównego strona pozwana wskazywała, że roszczenie powódki jest niezasadne bowiem powódka już wcześniej wystąpiła w dniu 26.09.2012r. z wnioskiem o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od 25.10.2012r. do 31.08.2013r. załączając orzeczenie lekarskie nr (...) od którego Dyrektor pozwanej złożyła odwołanie. Podkreślono, że powódka złożyła wniosek o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia w sytuacji, kiedy jej wcześniejszy wniosek nie został jeszcze rozpoznany. Nadto pozwana wskazywała na cel jakiemu ma służyć udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, podnosząc przy tym, że stan zdrowia powódki nie rokuje poprawy i odzyskania zdolności do pracy. W ocenie pozwanej świadczyć miał przy tym poprzednio udzielony jej urlop. Nadto pozwana przedstawiła zestawienie nieobecności powódki w ostatnich trzech latach pracy.

Odnośnie żądania w zakresie zwrotu wypłaconego powódce zasiłku chorobowego pozwana – powódka wzajemna powołała się na stanowisko ZUS wyrażone w piśmie z dnia 09.01.2013r. w którym wskazano, że orzeczona Pani A. M. niezdolność do pracy od dnia 25.10.2012r. przypadku w okresie trwania pierwotnej choroby i tym samym nie tworzy prawa do otwarcia nowego okresu zasiłkowego. Wskazując na powyższe pozwana- powódka wzajemnie stwierdziła, że A. M. nie miała prawa do zasiłku chorobowego za okres od 25.10.2012r. do 31.12.2012r. i winna zwrócić nienależnie jej wypłacone świadczenia w kwocie 4.705,69zł.

Pismem z dnia 08.04.2013r. strona powodowa podtrzymała swoje żądanie pozwu głównego w całości. Wniosła natomiast o oddalenie powództwa wzajemnego, powołując się w szczególności na brak legitymacji procesowej po stronie pozwanej – powódki wzajemnej i brak drogi sądowej do dochodzenia tego rodzaju roszczenia. Strona powodowa- pozwana wzajemnie wywodziła, że środki na wypłatę zasiłku chorobowego nie są środkami pozwanej- powódki wzajemnej, tylko środkami z funduszu ubezpieczeń społecznych, których dysponentem jest ZUS. Pozwana- powódka wzajemna jest tylko płatnikiem tych środków i posiada jedynie uprawnienie do rozliczenia tego zasiłku z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Pismem z dnia 24.05.2013r. pozwana sprecyzowała żądanie w zakresie zasiłku chorobowego wnosząc o zasądzenie od powódki- pozwanej wzajemnie kwoty 5.429,69zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu wzajemnego do dnia zapłaty z tytułu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, w tym zaliczek na podatek dochodowy za okres od dnia 25.10.2012r. do 31.12.2012r. Pozwana – powódka wzajemna sprecyzowała, że na powyższą kwotę składają się następujące należności:

3,578,27zł tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy;

1.127,42zł tytułem zasiłku chorobowego

724zł tytułem zaliczki na podatek dochodowy od tego dochodu.

Wyrokiem częściowym z dnia 01.10.2013r. Sąd nakazał Dyrektorowi Pozwanej Publicznej Szkoły Podstawowej im. (...) K.. J. M. w O. złożenie oświadczenia woli następującej treści: na podstawie art. 73 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela oraz przedłożonego orzeczenia lekarskiego nr (...) wydanego w dniu 9 stycznia 2013r. przez lekarza W. N. udzielam pani A. M. nauczycielowi Publicznej Szkoły Podstawowej im. (...) K.. J. M. w O. płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od 14.02.2013r. do 30.04.2013r.”.

Apelacja pozwanej - powódki wzajemnej od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 15.01.2014r. wydanym w sprawie IV Pa 93/13.

W dniu 08.08.2014r. do Sądu Rejonowego we Włocławku wpłynął pozew A. M. przeciwko pozwanej Publicznej Szkole Podstawowej w O. o zapłatę kwoty 14.812,39zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26.07.2014r. tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy.

W uzasadnieniu stanowiska powódka opisała okoliczności związane z rozwiązaniem z nią stosunku pracy i rozstrzygnięcie Sądu prowadzące do przywrócenia jej do pracy. W związku z powyższym wezwała pozwaną do zapłaty na jej rzecz wynagrodzenia za okres od dnia 14.02.2014r. do dnia 30.06.2014r. w kwocie 14.812,39zł, zakreślając termin do dnia 25.07.2014r. Z uwagi na odmowę wypłaty wynagrodzenia przez pozwaną powódka wystąpiła z powyższym żądaniem na drogę sądową.

W odpowiedzi na powyższy pozew pozwana Publiczna Szkoła im. (...) K.. J. M. wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu powyższego pozwana w pierwszej kolejności wskazała, że zgodnie z art. 57 § 1 k.p. pracownik, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy nie więcej niż za 3 miesiące. Tym samym powódka mogłaby dochodzić tego roszczenia w wysokości 10.053,66zł. Jednakże w ocenie pozwanej powódka nie podjęła pracy po przywróceniu jej do pracy, bowiem od dnia 30.06.2014r. trwały wakacje letnie i wówczas powódka korzystała z urlopu wypoczynkowego, a następnie przedłożyła zwolnienie lekarskie za okres od dnia 25.08.2014r. na którym przebywała nadal.

Zarządzeniem z dnia 20.08.2014r. sprawa powyższa została połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą IV P 114/13.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Wyrokiem końcowym z 16 października 2016r. Sąd Rejonowy we Włocławku Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w pkt 1 oddalił powództwo główne w pozostałym zakresie; w pkt 2 zniósł koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami wynikające z pozwu głównego; w pkt 3 nieuiszczonymi kosztami sądowymi wynikającymi z powództwa głównego obciążył Skarb Państwa – Sąd Rejonowy we Włocławku; w pkt 4 zasądził od powódki – pozwanej wzajemnie A. M. na rzecz pozwanej - powoda wzajemnego kwotę 4.054, 27 zł z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym od 3 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty; w pkt 5 oddalił powództwo wzajemne w pozostałej części; w pkt 6 zasądził od powódki – pozwanej wzajemnie na rzecz pozwanej – powoda wzajemnego kwotę 672,03 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wynikającego z powództwa wzajemnego; w pkt 7 zasądził od pozwanej –powoda

wzajemnego na rzecz powódki – pozwanej wzajemnie kwotę 227,97 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wynikającego z powództwa wzajemnego; w pkt 8 nakazał pobrać od powódki – pozwanej wzajemnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego we Włocławku kwotę 203,10 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych wynikających z powództwa wzajemnego; w pkt 9 nakazał pobrać od pozwanej – powódki wzajemnej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego we Włocławku kwotę 68,90 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych wynikających z powództwa wzajemnego; w pkt 10 zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10.053,66 zł z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym od dnia 5 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy; w pkt 11 oddalił powództwo w pozostałej części; w pkt 12 zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1221,66 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w pkt 13 zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 578,34 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w pkt 14 nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego we Włocławku kwotę 503 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, od uiszczenia których zwolniona była powódka a w pozostałym zakresie kosztami tymi obciążył Skarb Państwa.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wydał w oparciu o następujący stan faktyczny:

A. M. jest nauczycielem mianowanym w Publicznej Szkole Podstawowej im. (...) K.. J. M. w O.. Jako nauczycielka pracuje od września 1996r.

W dniu 09.06.2010r. powódka uległa w pracy wypadkowi, w wyniku którego doznała urazu kręgosłupa.

Od tego dnia do dnia 31.08.2010r. korzystała ze zwolnień lekarskich.

W związku z utratą zdrowia w okresie od dnia 01.09.2010r. do 31.08.2011r. korzystała z urlopu dla poratowania zdrowia.

Po powrocie z urlopu dla poratowania zdrowia A. M. nie odzyskała zdolności do pracy. Jeszcze w czasie urlopu dla poratowania zdrowia dowiedziała się o konieczności przeprowadzenia kolejnej operacji kręgosłupa.

W związku z powyższym od dnia 01.09.2011r. A. M. przebywała nadal na zwolnieniach lekarskich w następujących okresach:

- 01.09.2011r. do 30.09.2011 –zwolnienie od lekarza rodzinnego B. K. (1)
- 01.10.2011r. do 24.10.2011r. –zwolnienie od lekarza reumatologa Z. K.
- 24.10.2011r. do 29.11.2011r –zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 30.11.2011r-28.12.2011r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 29.12.2011r. do 25.01.2012r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 26.01.2012r. do **22.02.2012r.** zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N..

Zwolnienia powyższe były związane cały czas z tym samym schorzeniem neurologicznym- urazem kręgosłupa.

W okresie od dnia 22.02.2012r. A. M. wróciła do pracy, uzyskując w dniu 24.02.2013r. zaświadczenie o zdolności do pracy.

Od dnia 19.03.2012r. A. M. ponownie stała się niezdolna do pracy Wówczas uzyskała zwolnienie lekarskiego od lekarz rodzinnego B. K. (1) na okres do dnia 23.03.2012r., przy czym, podstawą zwolnienia lekarskiego było schorzenie natury psychiatrycznej.

Kolejne zwolnienia lekarskie powódka otrzymywała na okres od 24.03.2012r. do 11.04.2012r. Było ono wystawione przez lekarza psychiatrę.

Od dnia 12.04.2012r. do dnia 06.05.2012r. powódka w dalszym ciągu przebywała na zwolnieniach lekarskich, przy czym ich podstawę stanowiły nasilające się na skutek stresu dolegliwości ze strony kręgosłupa. Kolejne zwolnienia lekarskie były wystawiane w następujących okresach czasu:

- 07.05.2012r. do 09.05.2012r. zwolnienie od lekarza rodzinnego B. K.
- 10.05.2012r. do 06.06.2012r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 07.06.2012r. do 04.07.2012r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 05.07.2012r. do 25.07.2012r. zwolnienie od lekarza rodzinnego K.
- 26.07.2012r. do 22.08.2012r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 23.08.2012r. do 02.09.2012r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.

Podstawą tych zwolnień było schorzenie kręgosłupa.

W okresie od dnia 03.09.2012r. do 24.10.2012r. powódka przebywała na urlopie wypoczynkowym, jednakże wówczas nie została skierowana przez pracodawcę na profilaktyczne badania lekarskie potwierdzające jej zdolność do pracy. W tym okresie powódka nie odzyskała zdolności do pracy.

W dniu 26.09.2012r. A. M. złożyła wniosek o udzielenie jej urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od dnia 25.10.2012r. do dnia 31.08.2013r. przedkładając stosowne orzeczenie lekarskie.

Pozwana odwołała się od powyższego orzeczenia lekarskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w T..

Ostatecznie odwołanie zostało przekazane do (...) we W., ale w toku postępowania (...) we W. nie wydał żadnego orzeczenia kończącego procedurę odwoławczą.

W związku z faktem, iż powódka nadal była niezdolna do pracy z uwagi na schorzenie kręgosłupa, a procedura udzielenia jej urlopu dla poratowania zdrowie była w toku A. M. nadal przedkładała pracodawcy zwolnienia lekarskie. Zwolnienia te dotyczyły następujących okresów:

- 25.10.2012r. do 14.11.2012r. zwolnienie od lekarza rodzinnego K. (w dniu 14.11.2012r. kolejna operacja kręgosłupa)
- 15.11.2012r. do 19.12.2012r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 20.12.2012r. do 16.01.2013r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 17.01.2013r. do 13.02.2013r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 14.02.2013r. do 14.03.2013r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N.
- 15.03.2013r. do 10.04.2013r. zwolnienie od lekarza neurochirurga W. N..

Powódka korzystała ze zwolnień lekarskich do września 2013r. W tym okresie w czerwcu 2013 roku przeszła kolejną operację kręgosłupa.

Pismem z dnia 21.12.2012r. poinformowano powódkę o wstrzymaniu wypłaty zasiłku chorobowego z uwagi na uzyskanie z ZUS informacji, iż okres zasiłkowy w przypadku powódki został wyczerpany z dniem 25.03.2012r.

Za okres od 25.10.2012r. do 31.12.2012r. Publiczna Szkoła Podstawowa w O. wypłaciła A. M.:

- 3578,27zł tytułem wynagrodzenia za okres niezdolności do pracy

- 1.127,42zł tytułem zasiłku chorobowego;

- 728zł pobranej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, która przekazana została do Urzędu Skarbowego. Na kwotę tę składała się zaliczka na podatek w wysokości 476zł w związku z wypłaconym powódce wynagrodzeniem za pracę i zaliczka na podstawek w wysokości 248zł w związku z wypłaconym zasiłkiem chorobowym w listopadzie 2013r.

W dniu 10.01.2013r. A. M. wystąpiła do pozwanej z kolejnym wnioskiem o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od dnia 14.02.2013r. do dnia 13.02.2014r. załączając orzeczenie lekarskie z dnia 09.01.2013r. nr (...).

Od powyższego orzeczenia pozwana odwołała się do (...) we W., przy czym pismo to zostało skierowane bezpośrednio do organu odwoławczego z pominięciem lekarza wydającego orzeczenia.

(...) we W. pismem z dnia 30.01.2013r. zwrócił odwołanie z pouczeniem o prawidłowym sposobie jego wniesienia.

Ponownego odwołania pozwana nie złożyła, ale równocześnie nie udzieliła powódce ani urlopu dla poratowania zdrowia.

W dniu 11.03.2013r. powódka wystąpiła przeciwko pozwanej na drogę sądową domagając się zobowiązania Dyrektora Pozwanej do złożenia zastępczego oświadczenia woli o udzieleniu powódce urlopu dla poratowania zdrowia.

Pismem z dnia 25.04.2013r. Dyrektor pozwanej na podstawie art. 23 ust. 1 pkt ustawy z dnia 26.01.1982r. – Karta Nauczyciela rozwiązała z powódką stosunek pracy z dniem 30.04.2013r. Jako powód rozwiązania umowy o pracę wskazano czasową niezdolność do pracy spowodowaną chorobą, trwającą od 25.10.2012r.

A. M. zakwestionowała rozwiązanie umowy o pracę występując na drogę sądową i domagając się uznania rozwiązania z powódką stosunku pracy za bezskuteczne i przywrócenie powódki do pracy. Sprawa była prowadzona pod sygnaturą IV P 210/13.

Wyrokiem częściowym z dnia 01.10.2013r. Sąd nakazał Dyrektorowi Pozwanej Publicznej Szkoły Podstawowej im. (...) K. J. M. w O. złożenie oświadczenia woli następującej treści: na podstawie art. 73 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela oraz przedłożonego orzeczenia lekarskiego nr (...) wydanego w dniu 9 stycznia 2013r. przez lekarza W. N. udzielam pani A. M. nauczycielowi Publicznej Szkoły Podstawowej im. (...) K. J. M. w O. płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od 14.02.2013r. do 30.04.2013r.”

Apelacja pozwanej - powódki wzajemnej od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 15.01.2014r. wydanym w sprawie IV Pa 93/13.

Wyrokiem z dnia 27.03.2014r. w sprawie IVP 210/13 Sąd Rejonowy we Włocławku przywrócił powódkę A. M. do pracy w pozwanej Publicznej Szkole Podstawowej w O..

Apelacja strony pozwanej od powyższe wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 25.06.2014r. wydanym w sprawie IV Pa 39/14.

W dniu 26.06.2014r. A. M. stawiała się w szkole i zgłosiła swoją gotowość do pracy. Wówczas została skierowana na profilaktyczne badanie lekarskie potwierdzające zdolność do pracy. W dniu 30.06.2014r. powódka uzyskała zaświadczenie o zdolności do pracy na stanowisku nauczyciela. W czasie kiedy powódka przedłożyła zaświadczenie lekarskie pracodawcy trwała już przerwa wakacyjna. W związku z tym od dnia 30.06.2014r. został powódce udzielony urlop wypoczynkowy. Urlop ten miał trwać do dnia 24.08.2014r., bowiem na dzień 25.08.2014r. została zaplanowana Rada Pedagogiczna przed rozpoczynającym się nowym rokiem szkolnym.

W dniu 25.08.2014r. powódka nie stawiała się w pracy. Przedłożyła zwolnienie lekarskie na okres od dnia 25.08.2014r. do dnia 15.09.2014r.

Następnie powódka otrzymała kolejne zwolnienie lekarskie na okres od dnia 16.09.2014r. do dnia 30.09.2014r. Zwolnienie to kontynuowała do chwili zamknięcia rozprawy.

Miesięczne wynagrodzenie powódki przy uwzględnieniu przysługujących jej dodatków wynosi 3.351,22zł.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, zarówno w zakresie powództwa głównego, wzajemnego, jak i żądania z dołączonej sprawy o wypłatę wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, stan faktyczny w sprawie nie był objęty sporem stron. W szczególności wskazać należy, że strony w sposób zbieżny przedstawiały okoliczności związane z niezdolnością do pracy powódki w poszczególnych okresach jej zatrudnienia u pozwanej. Także rodzaje schorzeń skutkujące czasową niezdolnością do pracy nie były w sprawie kwestionowane. Nadto okoliczności te znajdowały potwierdzenia w przedłożonej dokumentacji, w tym zaświadczeniach o niezdolności do pracy. Poza sporem pozostawały także okoliczności dotyczące składania przez powódkę wniosków o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia oraz prowadzonych procedur odwoławczych.

Nadto, zdaniem Sądu Rejonowego, należało przyjąć, że powódka - pozwana wzajemnie nie kwestionowała okoliczności związanych z wypłatą na jej rzecz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy i zasiłku chorobowego za okres od 25.10.2013r. do 31.12.2013r. W tym zakresie powódka - pozwana wzajemnie kwestionowała w istocie zasadę możliwości ubiegania się przez pozwaną - powódkę wzajemną zwrotu tych świadczeń.

Z kolei okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia żądania o wypłatę wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy również nie były przez strony kwestionowane. Drobne różnice dotyczyły momentu przekazania przez powódkę zaświadczenia o zdolności do pracy wystawionego przez lekarza medycyny pracy, co jednak nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W istocie spór w sprawie był głównie sporem co do prawnej oceny zaistniałych okoliczności faktycznych.

W pierwszej kolejności, Sąd I instancji odniósł się do roszczenia wynikającego z pozwu głównego, którym było nakazanie pozwanej złożenia oświadczenia woli o udzieleniu powódce urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od dnia 14.02.2013r. do dnia 13.02.2014r. W tym zakresie został wydany wyrok częściowy z dnia 01.10.2013r. w którym nakazano pozwanemu udzielenie A. M. płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od 14.02.2013r. do 30.04.2013r., który uprawomocnił się na skutek oddalenia apelacji pozwanej - powódki wzajemnej wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 15.01.2014r. wydanym w sprawie IV Pa 93/13. Powyższe orzeczenie przesądziło kwestię zasadności żądania powódki- pozwanej wzajemnie w zakresie udzielenia jej urlopu dla poratowania zdrowia. Obecnie należało ustalić, czy powódka nadal miała możliwość skutecznie domagać się zobowiązania pozwanej do złożenia zastępczego oświadczenia woli dotyczącego udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia na dalszy okres czasu, tj. po dniu 30.04.2013r., kiedy to rozwiązano z nią stosunek pracy.

Sąd Rejonowy zważył, że urlop dla poratowania zdrowia jest szczególnym świadczeniem pracowniczym, zbliżonym do instytucji urlopu wypoczynkowego, przysługującym w ramach istniejącego indywidualnego stosunku pracy łączącego nauczyciela ze szkołą (por. wyrok SN z dnia 13.06.2012r. wydany w sprawie II PK 298/11), a w niniejszej sprawie pracodawca rozwiązał z powódką umowę o pracę z dniem 30.04.2013r. To, że rozwiązanie stosunku pracy było wadliwe, a co zostało przesądzone w sprawie IV P 210/13, nie zmienia faktu, iż od dnia 01.05.2013r. powódka nie pozostawała z pozwanym w stosunku pracy. Orzeczenie o przywróceniu do pracy restytuuje stosunek pracy na przyszłość, tj. doprowadza ono do powstania stosunku pracy, jaki istniał przed zakwestionowanym rozwiązaniem umowy o pracę, nie unieważnia ono natomiast bezprawnego oświadczenia pracodawcy z mocą wsteczną od momentu, w jakim oświadczenie to zostało złożone (por. wyrok SN z dnia 10.03.2010r. w sprawie II PK 265/09 Lex 602244). Skoro stosunek pracy rozwiązano z powódką z dniem 30.04.2013r. to oznacza to, że od dnia 01.05.2013r. powódka

pozostawała w „okresie pozostawania bez pracy”, o którym mowa w art. 51 § 1 k.p. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w powołanym wyroku z dnia 10.03.2010r. pojęcie "okres pozostawania bez pracy", o którym mowa w art. 51 § 1 k.p., należy rozumieć jako okres nieświadczania pracy u pracodawcy, który dokonał wypowiedzenia niezgodnie z prawem. Okres ten nie jest okresem zatrudnienia ani okresem uznawanym za okres zatrudnienia, lecz jedynie okresem podlegającym wliczeniu do okresu zatrudnienia. W związku z tym pracownik przywrócony do pracy orzeczeniem sądu nie pozostaje w tym okresie w stosunku pracy. Dlatego za okres pozostawania bez pracy pracownikowi przywróconemu do pracy orzeczeniem sądu, który podjął pracę u dotychczasowego pracodawcy, nie przysługuje np. prawo do urlopu wypoczynkowego.

Analogicznie do urlopu wypoczynkowego przedstawia się, zdaniem Sądu I instancji, kwestia prawa do urlopu dla poratowania zdrowia. Skoro także i to świadczenie jest świadczeniem pracowniczym zbliżonym do urlopu wypoczynkowego, to po dniu 01.05.2013r. powódka nie pozostając z pozwanym w stosunku pracy, nie mogła ubiegać się o udzielenie w tym okresie urlopu dla poratowania zdrowia. Stosunek pracy pomiędzy stronami restytuowany został na mocy prawomocnego wyroku sądu w sprawie IV P 210/13 w istocie dopiero w dniu 26.06.2014r. tj. w dniu stawienia się powódki u pozwanej i zgłoszenia gotowości do pracy, co sprawia, że nie było podstaw do uwzględnienia żądania powódki zawartego w pozwie głównym w pozostałej części, tj. zobowiązania pozwanej do złożenia zastępczego oświadczenia woli w przedmiocie udzielenia powódce urlopu dla poratowania zdrowia na dalszy okres czasu od dnia 01.05.2013r. do 13.02.2014r.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił żądanie powódki zawarte w pozwie głównym należało w pozostałej części.

W zakresie roszczenia wynikającego z pozwu głównego, Sąd, mając na uwadze fakt, iż roszczenie to uwzględnione zostało jedynie w części, działając na podstawie art. 100 k.p.c. zniósł wzajemnie koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami.

O kosztach sądowych w tym zakresie, które nie zostały w sprawie uiszczone z uwagi na ustawowe zwolnienie powódki od obowiązku ich uiszczenia orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Przechodząc do rozważań prawnych dotyczących powództwa wzajemnego Sąd Rejonowy wskazał, że żądanie to w istocie dotyczyło dwóch odrębnych świadczeń wypłaconych powódce w okresie od 25.10.2012r. do 31.12.2012r. Na dochodzoną kwotę składało się wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacone w wysokości 3 578,27zł i zasiłek chorobowy w kwocie 1 127,42zł. Wtórnią niejako należnością, którą dochodziła pozwana - powódka wzajemna, była przekazana zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych, którą wpłacono na konto Urzędu Skarbowego.

Strona powodowa - pozwana wzajemnie nie kwestionowała charakteru prawnego poszczególnych świadczeń i dlatego Sąd Rejonowy przyjął, że faktycznie na rzecz A. M. zostały wypłacone podane przez pozwaną - powódkę wzajemną kwoty z przypisanych do tych kwot tytułów.

W pierwszej kolejności Sąd Rejonowy rozważył stanowisko pozwanej – powódki wzajemnej, zgodnie z którym powyższe świadczenie było świadczeniem nienależnym. Kwestię tę należało badać w szczególności przy uwzględnieniu treści art. 8 i 9 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zgodnie z powołanymi przepisami zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby nie dłużej jednak niż przez 182 dni. Do tego okresu, zwanego okresem zasiłkowym, wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy, także okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni.

Analiza danych wynikających z przedłożonych do akt sprawy zwolnień lekarskich, przy uwzględnieniu zeznań powódki pozwala przyjąć, że w zaistniałych w sprawie okolicznościach powódka faktycznie nie miała uprawnień do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy za okres od 25.10.2012r. do dnia 31.12.2012r.

W szczególności Sąd wskazał, że bezspornym w sprawie było to, iż powódka pierwotnie na skutek wypadku przy pracy była niezdolna do pracy w okresie od 09.06.2010r. do 31.08.2010r. Następnie od dnia 01.09.2010r. do 31.08.2011r. korzystała z urlopu dla poratowania zdrowia. Od 01.09.2011r. do 22.02.2012r. korzystała z kolejnych zwolnień lekarskich, które mimo, że były wystawiane przez lekarzy różnych specjalności dotyczyły schorzenia kręgosłupa. Po dniu 22.02.2012r. powódka odzyskała zdolność do pracy, co wynika z zaświadczenia wystawionego przez lekarza medycyny pracy. Wówczas powódka wróciła do pracy na okres od dnia 22.02.2012r. do 18.03.2012r. W tym okresie zaistniała przerwa w niezdolności do pracy. Ponownie powódka stała się niezdolna do pracy od dnia 19.03.2012r. przy czym ta niezdolność do pracy nie była wywołana schorzeniem kręgosłupa, ale schorzeniem natury psychiatrycznej. Niezdolność do pracy z tej przyczyny trwała do 11.04.2012r. i dopiero od dnia 12.04.2012r. powódka z uwagi na schorzenie kręgosłupa kontynuowała zwolnienie do dnia 02.09.2012r.

W przedstawionych okolicznościach, przy uwzględnieniu faktu, że powódka po dniu 22.02.2012r. odzyskała zdolność do pracy, a następnie stała się ponownie niezdolna do pracy, ale z uwagi na inne schorzenia pozwalało przyjąć, że od dnia 19.03.2012r. otwarty został nowy okres zasiłkowy.

W tym miejscu wskazać należy, że zdaniem Sądu nieprawidłowe jest stanowisko ZUS, na które powołuje się pozwana-powódka wzajemna, zgodnie z którym wszystkie powołane wyżej okresy niezdolności do pracy winny być traktowane jako jeden okres zasiłkowy. Takie stanowisko byłoby zasadne jedynie w przypadku wykazania, że w istocie pomiędzy 22.02.2012r. a 19.03.2012r. nie nastąpiło odzyskania przez powódkę – pozwaną wzajemnie zdolności do pracy, a jedynie miała miejsce przerwa w orzekaniu tej niezdolności przez lekarzy prowadzących. Taki dowód w sprawie nie został przedstawiony.

W tej sytuacji nowe schorzenie w postaci zaburzeń psychiatrycznych powstałe w dniu 19.03.2012r. i niezdolność do pracy powódki- pozwanej wzajemnie orzeczona z uwagi na to schorzenie, otwierało nowy okres zasiłkowy. Należy przy tym podkreślić, że w oparciu o przepisy art. 9 powołanej wyżej ustawy nie sposób było zaliczyć omawianego okresu niezdolności do pracy do okresu zasiłkowego trwającego do dnia 22.02.2012r. Jakkolwiek przerwa pomiędzy omawianym okres niezdolności do pracy a ustaniem poprzedniego okresu nie przekraczała 60 dni, to jednak niezdolność ta nie była spowodowana tą samą chorobą.

Fakt, że powódka- pozwana wzajemnie po zakończeniu leczenia psychiatrycznego dalej była niezdolna do pracy z uwagi na schorzenia kręgosłupa od dnia 12.04.2012r., a więc niejako przed upływem 60 dni od okresu kiedy była niezdolna do pracy z tej samej przyczyny, nie daje możliwości zaliczenia całego omawianego okresu (tj. od dnia 19.03.2012r.) do okresu zasiłkowego trwającego od 01.09.2010r. Na podstawie powołanych przepisów art. 8 i 9 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa jako jeden okres zasiłkowy można traktować okres od dnia 19.03.2012r. bowiem okresy poszczególnych niezdolności do pracy były nieprzerwane. Jednakże nie było podstaw do łączenia omawianego okresu ze wcześniejszą niezdolnością do pracy, która niewątpliwie ustała w dniu 22.02.2012r. Fakt, że niezdolność do pracy w okresie od dnia 12.04.2012r. spowodowana schorzeniami kręgosłupa powstała przed upływem 60 dni od ustania niezdolności z tej przyczyny w dniu 22.02.2012r. powyższej oceny nie zmienia. Połączenie tego okresu z okresem zasiłkowym istniejących od dnia 01.09.2011r. byłoby możliwe tylko wtedy gdyby nie nastąpiło otwarcie nowego okresu zasiłkowego z uwagi na niezdolność do pracy spowodowaną schorzeniem psychiatrycznym. Trudno przyjąć argumentację ZUS, że okres niezdolności do pracy z uwagi na schorzenie psychiatryczne winien zostać połączony „w sposób wsteczny” z okresem niezdolności do pracy od dnia 12.04.2012r. związanym ze schorzeniem kręgosłupa i uznany tym samym za nieprzerwany z okresem niezdolności istniejących od 01.09.2011r. Określenie zawarte w art. 9 powołanej ustawy, iż do okresu zasiłkowego wlicza się okresu nieprzerwanej niezdolności do pracy odnosić należy do kolejnych, pojawiających się w przyszłości okresów niezdolności spowodowanych innymi schorzeniami, ale pozostającymi w łączności czasowej. Powstanie natomiast nowego schorzenia skutkującego niezdolnością do pracy, nawet po niewielkiej przerwie skutkuje otwarciem nowego okresu zasiłkowego, a tym samym niemożnością łączenia go z poprzednim okresem niezdolności do pracy, nawet jeśli w dalszej kolejności okaże się, że pojawią się ponownie schorzenie będące podstawą niezdolności do pracy w poprzednim okresie zasiłkowym.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że powyższe ma znaczenie o tyle, że dopiero od dnia 19.03.2012r. należy liczyć nowy okres zasiłkowy powódki- pozwanej wzajemnie. Powódka – pozwana wzajemnie korzystała ze zwolnień lekarskich nieprzerwanie do dnia 02.09.2012r. tj. przez 168 dni. Następnie w okresie od 03.09.2012r. do 24.10.2012r. korzystała z urlopu wypoczynkowego, ale co sama przyznała nie odzyskała w tym okresie zdolności do pracy. Tym samym mimo, że nastąpiła przerwa w orzekaniu niezdolności do pracy okres zasiłkowy przerwie nie uległ i mimo, że powódka przez kolejne 14 dni nie pobierała zasiłku a wynagrodzenie urlopowe, to jednak okres zasiłkowy nadal biegł i ostatecznie został wyczerpany z dniem 16.09.2012r.

Po powrocie z urlopu wypoczynkowego powódka nadal korzystała ze zwolnień lekarskich, których podstawą było schorzenie kręgosłupa. Czekala ją wówczas kolejna operacja, która miała mieć miejsce w dniu 14.11.2012r., po której zwolnienia lekarskie były kontynuowane w istocie aż do września 2013r. Niezdolność powódki do pracy była jednak w istocie nieprzerwana od dnia 19.03.2012r. i to od tego dnia należało liczyć 182 dniowy okres zasiłkowy, który upłynął **z dniem 16.09.2012r.**

Wyczerpanie okresu zasiłkowego z dniem 16.09.2012r. skutkuje przyjęciem, że powódka w istocie przedkładając zwolnienia lekarskie za okres od dnia 25.10.2012r. nie miała prawa do otrzymywania świadczeń z tytułu niezdolności do pracy czy to w postaci wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy czy też w postaci zasiłku chorobowego. Nie ulega natomiast wątpliwości, że za okres od 25.10.2012r. do 31.12.2012r. świadczenia takie zostały jej wypłacone. Powódce w istocie po dniu 16.09.2012r. przysługiwało prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, o które jednak nie wystąpiła.

W tych okolicznościach słuszne są twierdzenia pozwanej - powódki wzajemnej, że A. M. otrzymała nienależne świadczenie w rozumieniu określonym przepisem art. 410 § 2 k.c., który stanowi, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany.

Po przesądzeniu powyższej kwestii Sąd Rejonowy rozważył żądanie pozwanej- powódki wzajemnej dotyczącego zwrotu wypłaconych na rzecz powódki- pozwanej wzajemnie kwot.

W pierwszej kolejności należy zanalizować żądanie dotyczące zwrotu kwoty 3.578,27zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Świadczenie to została wypłacone powódce- pozwanej wzajemnie na podstawie art. 92 § 1 k.p., który stanowi, że za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek: choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia - trwającej łącznie do 14 dni w ciągu roku kalendarzowego - pracownik zachowuje prawo do 80 % wynagrodzenia, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu,

Nie ulega wątpliwości, że środki te zostały wypłacone ze środków pozwanej- powódki wzajemnej i że w związku z tym na podstawie art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 k.c. ma ona prawo żądania zwrotu korzyści majątkowej jaką uzyskała powódka- pozwana wzajemnie.

W zakresie tej części roszczenia strona powodowa – pozwana wzajemnie nie zgłaszała w istocie żadnych innych zarzutów poza okolicznością określoną w art. 411 pkt. 1 k.c., podnosząc, że pozwana- powódka wzajemnie wiedziała, że nie była do świadczenia zobowiązana. Strona powodowa powyższe wiązała z okolicznością, iż to pozwanej- powódce wzajemnej zostały przedstawione wszelkie dokumenty, w oparciu o które pozwana- powódka wzajemna mogła dokonać ustalenia uprawnień powódki – pozwanej wzajemnie do przedmiotowego świadczenia.

Sąd Rejonowy takiego zapatrywania nie podzielił. W jego ocenie przyjęć należy, że mając na uwadze długotrwałość okresu chorobowego powódki- pozwanej wzajemnie, pracodawca mógł mieć wątpliwości co do jej uprawnienia do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy. Wątpliwości te mogły wynikać także z uwagi na treść przedkładanych zaświadczeń lekarskich, które nie zawierały odpowiedniego kodu literowego, z którego wynikałaby informacja o kontynuowaniu leczenia. Ta nieprawidłowość nie była przez pozwaną- powódkę wzajemną wyjaśniana. W istocie dopiero po uzyskaniu informacji z ZUS pozwana- powódka wzajemna wstrzymała wypłatę świadczeń powódce.

Powyższe okoliczności, jak stwierdził Sąd Rejonowy nie stanowią podstawy do odmowy udzielenia ochrony prawnej roszczeniu pozwanej- powódki wzajemnej w omawianym zakresie. Należy bowiem zauważyć, że artykuł 411 pkt 1 k.c. stanowi in principio, że nie można żądać zwrotu świadczenia, jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany. Przy wykładni pojęcia "wiedzy" w rozumieniu tego przepisu wskazuje się, że jest to całkowita świadomość tego, iż świadczenie się nie należy i że spełniający je może bez ujemnych dla siebie konsekwencji prawnych go nie wykonać, a mimo to je spełnia. Świadomość spełniającego świadczenie zachodzi wtedy, gdy zarówno znany jest mu stan faktyczny, jak i stan prawny uzasadniający brak obowiązku świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21.05.2014r. w sprawie I ACa 246/14 LEX nr 1477265). Same wątpliwości co do obowiązku spełnienia świadczenia nie mogą być utożsamiane z wymaganą przez art. 411 pkt 1 k.c. pozytywną wiedzą dłużnika o braku powinności spełnienia świadczenia. Tak więc nawet w przypadku uznania, że spełniający świadczenie dopuścił się niedbalstwa nie sprawdzając czy był do tego zobowiązany powyższa okoliczność nie stoi na przeszkodzie żądaniu zwrotu stosownej należności (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29.04.2013r. w sprawie VI ACa 538/12).

Powyższe stanowiło podstawę do przyjęcia, że strona pozwana- powódka wzajemna zasadnie domagała się zwrotu wypłaconej powódce- pozwanej wzajemnie kwoty tytułem wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, która wynosiła 3578,27zł. Nadto pozwana- powódka wzajemnie słusznie domagała się także od powódki- pozwanej wzajemnie kwoty zaliczki na podatek przekazanej do Urzędu Skarbowego w związku z wypłatą tego świadczenia. Pozwana – powódka wzajemnie domagała się łącznie kwoty 724zł na którą składała się zaliczka zarówno od wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy jak i zaliczka od wypłaconego zasiłku chorobowego. Jak wynika z przedłożonych dokumentów – listy płac za listopad 2012r. tytułem zaliczki na podatek od zasiłku chorobowego potrącono kwotę 248zł, a tym samym należało przyjąć, że od wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy pobrana została zaliczka na podatek w kwocie 476zł.

W istocie potrącona z omawianego wynagrodzenia kwota zaliczki na podatek prowadziła do powstania przysporzenia w majątku powódki- pozwanej wzajemnie. Pracodawca był zobligowany odprowadzenia w zasadzie za pozwaną, zaliczki na podatek. Zaliczka na podatek zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej traktowana jest na równi z podatkiem (art. 3 pkt. 3a) podatek zaś jest daniną, do uiszczenia której obowiązana była powódka- pozwana wzajemnie. Tym samym także zaliczka na podatek przekazana przez szkołę prowadziła do przysporzenia w majątku powódki- pozwanej wzajemnie. Nadto to powódka- pozwana wzajemnie w związku z koniecznością zwrotu wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, a tym samym pomniejszeniem jej dochodów za rok 2012 będzie miała możliwość złożenia korekty zeznania podatkowego i odzyskania nadpłaconego podatku.

Tym samym kwota podatku zasadnie została uwzględniona przez stronę powodową w żądaniu zgłoszonym w sprawie.

Wobec powyższego na podstawie art. 405 k.c w zw. z art. 410 § 2 k.c. i w zw, z art. 300 k.p. Sąd zasądził na rzecz pozwanej- powódki wzajemnej kwotę 4.054,27zł.

Kwotę tę sąd zasądził wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 03.04.2013r. tj. od dnia następnego od dnia doręczenia powódce- pozwanej wzajemnie odpisu pozwu wzajemnego. Podstawą rozstrzygnięcie w tym przedmiocie stanowił art. 481 § 1 k.c.

W kwestii zwrotu wypłaconego powódce - pozwanej wzajemnie zasiłku chorobowego, Sąd Rejonowy wskazał natomiast, że kwestia dotycząca nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych została uregulowana w art. 84 ustawy z dnia 13.10.1999r. o systemie ubezpieczeń społecznych. W art. 84 u.s.u.s. zostały określone zasady zwrotu pobranych nienależnie świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a więc świadczeń z ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego. Okoliczność, iż problematyka zwrotu pobranych nienależnie świadczeń z ubezpieczeń społecznych jest regulowana przepisami prawa ubezpieczeń społecznych sprawia, że w tym zakresie nie stosuje się przepisów kodeksu cywilnego dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 lutego 2014 r., III AUa 289/13; wyrok SN z dnia 3 lutego 2010 r., I UK 210/09). Należy podkreślić, iż kwotę pobranych nienależnie świadczeń z ubezpieczeń społecznych ZUS określa w decyzji administracyjnej, której

adresatem jest podmiot zobowiązany do jej zwrotu. Od przedmiotowej decyzji przysługuje odwołanie w trybie i na zasadach określonych przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Mając na uwadze powyższe rozważania podzielić należało stanowisko strony powodowej- pozwanej wzajemnie, która podnosiła w szczególności brak legitymacji procesowej pozwanej- powódki wzajemnej.

Zaznaczyć należy, że legitymacja materialna, a więc posiadanie prawa podmiotowego lub interesu prawnego do wytoczenia powództwa stanowi przesłankę materialną powództwa, a jej brak stoi na przeszkodzie udzieleniu ochrony prawnej. Brak legitymacji materialnej (czynnej lub biernej) skutkuje co do zasady oddaleniem powództwa. W praktyce sądowej przyjmuje się, że legitymacja procesowa jest właściwością podmiotu, w stosunku do którego sąd może rozstrzygnąć o istnieniu albo nieistnieniu indywidualnie – konkretnej normy prawnej przytoczonej w powództwie. Legitymacja procesowa jest więc zawsze powiązana z normami prawa materialnego. Skoro zatem, co nie ulega wątpliwości zasiłek chorobowy jest świadczeniem wypłacanym ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to tylko ten podmiot może dochodzić zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia. Nie zmienia tego fakt, iż pozwana-powódka wzajemne jako płatnik składek omawiane świadczenie przekazała powódce- pozwanej wzajemnie.

W tym stanie rzeczy należało przyjąć, że Szkoła Podstawowa w O. nie miała legitymacji czynnej do wystąpienia z roszczeniem z zwrot zasiłku chorobowego wypłaconego A. M. i w tym zakresie powództwo wzajemne należało oddalić. Dotyczy to zarówno kwoty wypłaconego powódce zasiłku chorobowego jak i zaliczki na podatek od tego zasiłku, która zgodnie z kartami płacy za listopad 2013 roku wynosiła 248zł. Na chwilę obecną wypłacony powódce zasiłek chorobowy nie został uznany za nienależny, a tym samym także i pobrana zaliczka na podatek nie może za taką zostać uznana.

Sąd rozstrzygnął o kosztach związanych z wniesionym powództwem wzajemnym stosownie do art. 98 k.p.c.

Mając na uwadze zakres uwzględnionego powództwa w stosunku do żądania zgłoszonego w pozwie wzajemnym należało przyjąć, że strona pozwana- powódka wzajemna wygrała sprawę w 74,67%. Przy uwzględnieniu powyższego Sąd rozliczył koszty zastępstwa procesowego na rzecz każdej ze stron, ustalając wysokość tych kosztów stosownie do § 6 pkt 4 w zw. z § 11 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Wysokość tych kosztów wynosił winna 900zł, co przy uwzględnieniu wyniku sprawy prowadziło do zasądzenia od A. M. na rzecz Szkoły Podstawowej w O. kwoty 672,03zł i jednocześnie do zasądzenia do Szkoły Podstawowej w O. na rzecz A. M. kwoty 227,97zł.

Sąd stosownie do wyniku postępowania orzekł także o kosztach sądowych, które nie zostały w sprawie uiszczone przez stronę pozwaną- powódkę wzajemną na skutek omyłki Sądu.

Podstawą do rozstrzygnięcia w tym zakresie stanowił art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych. Na koszty te składa się opłata stosunkowa od pozwu wzajemnego, która ostatecznie winna wynosić 272zł. Mając na uwadze zakres przegranej w sprawie w omawianym zakresie przez każdą ze stron Sąd nakazał pobrać od Szkoły Podstawowej w O. kwotę 68,90zł zaś od powódki- pozwanej wzajemnie kwotę 203,10zł.

Na koniec Sąd Rejonowy rozważył roszczenie A. M. o zasądzenie kwoty 14.812,39zł brutto za okres od dnia 14.02.2014r. do dnia 30.06.2014r. Podstawą prawną żądania stanowi, według strony powodowej art. 57 § 1 k.p., a w zakresie przekraczającym okres 3 miesięcy art. 415 k.c. Powództwo w tego tytułu uwzględniono tylko w części.

Zgodnie z art. 57 § 1 k.p. pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, nie więcej jednak niż za 3 miesiące i nie mniej niż za 1 miesiąc. Jak wynika z redakcji tego przepisu wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy - czyli za okres, w którym pracownik nie był zatrudniony u pozwanego pracodawcy - przysługuje pod **warunkiem podjęcia pracy** u tego pracodawcy. Należy przy tym zauważyć, że według uchwały z dnia 2 lipca 2008 r., II PZP 12/08, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 32, czas pozostawania bez pracy, za jaki pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje

wynagrodzenie na podstawie art. 57 § 1 k.p., nie musi obejmować miesięcy następujących bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy.

W niniejszej sprawie strona pozwana wywodziła, że powódka nie podjęła w istocie pracy po przywróceniu do pracy, bowiem najpierw przebywała na urlopie wypoczynkowym, a następnie na zwolnieniu lekarskim.

Ze stanowiskiem pozwanej nie sposób się zgodzić. Podjęcie pracy w wyniku przywrócenia do pracy jako warunek nabycia prawa do wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy należy rozumieć nie jako faktyczne podjęcie pracy, lecz podjęcie pracy w znaczeniu prawnym. Polega ono na zgłoszeniu gotowości do niezwłocznego podjęcia pracy i faktycznym okazaniu tej gotowości, jeżeli jest to obiektywnie możliwe. Jeżeli np. pracownik zgłosił gotowość do pracy, a następnie zachorował, to usprawiedliwienie nieobecności w pracy przez niego oznacza podjęcie pracy (por. wyrok SN z dnia 19.10.1976r. w sprawie I PR 125/76).

W niniejszej sprawie powódka A. M. stawiała się u pozwanej już w dniu 26.06.2014r. zgłaszając gotowość do pracy. Wówczas otrzymała skierowanie na badania profilaktyczne potwierdzające jej zdolność do pracy. Zaświadczenie takie od lekarza medycyny pracy otrzymała. W czasie kiedy przedłożyła to zaświadczenie w pozwanej szkole nie było już prowadzonych zajęć dydaktycznych. Nie zostały wyznaczone powódce inne obowiązki pracownicze, a powódka została jedynie poinformowana, że ma się stawić w szkole w dniu 25.08.2014r. Do tego czasu korzystała z urlopu wypoczynkowego. Faktem jest, że od dnia 25.08.2014r. ponownie stała się niezdolna do pracy, niemniej mając na uwadze przedstawione wyżej zapatrywania prawne należało przyjąć w omówionych okolicznościach, że powódka podjęła pracę u pozwanej.

Tym samym zaktualizowało się jej roszczenie o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy określone w art. 57 § 1 k.p. Błędne jest przy tym stanowisko pozwanej, która początkowo wskazywała, że skoro powódka wraz z roszczeniem o przywrócenie do pracy nie domagała się zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, to obecnie nie może skutecznie zgłosić tego żądania. Przeciwnie pierwotnie wątpliwość budziła możliwość jednoczesnego dochodzenia tych świadczeń, co zostało wyjaśnione m. in. w wyroku SN z dnia 19.07.1976r. w sprawie I PRN 44/76.

Powódka nadto domagała się zasądzenia odszkodowania stanowiącego wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy za okres powyżej 3 miesięcy.

Sąd Rejonowy analizując tę kwestię wskazał na wstępie, że w wyroku z dnia 22 maja 2013r. w sprawie P 46/11, OTK-A 2013, nr 4, poz. 42, TK orzekł, że art. 57 § 1 k.p. jest zgodny z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 2 i w zw. z art. 24 zdanie pierwsze Konstytucji RP. Wyrok ten oznacza, że przewidziane w art. 57 § 1 odszkodowanie za naruszenie przez pracodawcę obowiązku umownego, polegające na niezgodnym z prawem rozwiązaniu umowy o pracę, w sposób zgodny z Konstytucją rekompensuje szkodę poniesioną przez pracownika. Jest ono określone ryczałtowo, ale z art. 64 ust. 1 Konstytucji RP nie wynika prawo do pełnego odszkodowania. Odszkodowanie z art. 57 § 1 jest świadczeniem uzupełniającym względem przywrócenia do pracy, które jest podstawowym sposobem naprawienia szkody. Trybunał Konstytucyjny nie wykluczył jednak odpowiedzialności deliktowej pracodawcy, jeżeli rozwiązanie umowy spełnia przesłanki z art. 415 k.c.

Przechodząc do omówienia poszczególnych przesłanek odpowiedzialności pracodawcy, Sąd I instancji wskazał, że pracownik zamierzający dochodzić w przyszłości odszkodowania na podstawie art. 415 k.c. w związku z art. 300 k.p. (jak ma to miejsce w niniejszej sprawie) musi uprzednio wytoczyć powództwo o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne, o przywrócenie do pracy lub odszkodowanie aby wykazać niezgodność z prawem (bezprawność) rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę. Bez wytoczenia takiego powództwa pracownik w żadnym innym postępowaniu nie może powoływać się na bezprawność rozwiązania umowy o pracę jako na przesłankę roszczeń odszkodowawczych przewidzianych w Kodeksie cywilnym (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28.09.2012r. w sprawie III APz 32/12 Lex 1223375). Powódka po rozwiązaniu z nią umowy o pracę pierwotnie wystąpiła do Sądu z żądaniem przywrócenia do pracy. Żądanie to rozpoznawane w sprawie IV P 210/13 zostało

uwzględnione, czego skutkiem było orzeczenie o przywróceniu do pracy. Wyrok wydany we wskazanej sprawie jednoznacznie przesądzał, iż działania podjęte w imieniu pozwanej były sprzeczne z prawem pracy.

Należy jednak podkreślić, że pracodawca ponosi odpowiedzialność za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego (art. 415 k.c.) tylko wtedy, gdy jego działanie polegało na zamierzonym naruszeniu przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę w tym trybie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.08.2010r. w sprawie IIPK 28/10 OSNP 2011/23/24/296). Tym samym odpowiedzialność pracodawcy powstaje, gdy naruszenie przez niego przepisów było zawinione.

Przez winę rozumie się naganną decyzję człowieka, odnoszącą się do podjętego przez niego bezprawnego czynu (dotyczy to także zaniechania). Zwracając uwagę na sferę przeżyć psychicznych działającego podmiotu, jednocześnie sprawcy bezprawnego czynu stawia się zarzut, że jego decyzja była naganna w konkretnej sytuacji. Istotą pojęcia winy jest więc możliwość postawienia sprawcy zarzutu niewłaściwego zachowania się. Takie ujmowanie winy stanowi konsekwencję posługiwania się na gruncie prawa cywilnego kategoriami analogicznymi do pojęcia winy w prawie karnym, a jednocześnie dominacji koncepcji normatywnej winy (a nie psychologicznej – por. B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, *Wina jako podstawa...*, s. 88; Z. Radwański, A. Olejniczak, *Zobowiązania...*, s. 198; W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, *Zobowiązania...*, s. 204 i cyt. tam autorzy; Z. Banaszczyk (w:) *Kodeks...*, s. 1215 i cyt. tam autorzy). Także w orzecznictwie przyjmuje się, że na podstawie prawa cywilnego winę można przypisać podmiotowi prawa, kiedy istnieją podstawy do negatywnej oceny jego zachowania z punktu widzenia zarówno obiektywnego, jak i subiektywnego (tzw. zarzucalność postępowania) – por. wyrok SN z dnia 26 września 2003 r., IV CK 32/2002, niepubl.

Prawo cywilne w zakresie deliktów prawa cywilnego rozróżnia, analogicznie jak prawo karne, dwie postacie winy: winę umyślną i nieumyślną – niedbalstwo. Wina umyślna zachodziła będzie wtedy, gdy sprawca chce wyrządzić drugiemu szkodę (czyli: ma świadomość szkodliwego skutku swego zachowania się i przewiduje jego nastąpienie, celowo do niego zmierza) lub co najmniej świadomie godzi się na to.

Odnosząc kwestię winy do odpowiedzialności z tytułu rozwiązania umowy o pracę wskazać należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż art. 415 k.c. nie różnicuje odpowiedzialności w zależności od rodzaju (stopnia) winy (odpowiedzialność tę uzasadnia nawet brak należytej staranności), jednak w przypadku odpowiedzialności pracodawcy z tytułu wyrządzenia szkody przez sprzeczne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia odpowiedzialność tę uzasadnia (przy spełnieniu pozostałych przesłanek) jedynie działanie pracodawcy polegające na zamierzonym (umyślnym) naruszeniu przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2009 r., I PK 135/08, OSNP 2010 nr 15-16, poz. 188). Wydaje się, że taki kierunek interpretacji podziela także Trybunał Konstytucyjny, który w uzasadnieniu wyroku z 27 listopada 2007 r., SK 18/05, stwierdził, że: "rozwiązanie to (tj. ustawowe ograniczenie w art. 58 k.p. wysokości odszkodowania) jest niesprawiedliwe zwłaszcza w sytuacji, gdy pracodawca przy rozwiązaniu stosunku pracy rażąco naruszył przepisy prawa w taki sposób, że można mu przypisać winę umyślną w postaci zamiaru bezpośredniego kierunkowego (gdy miał pełną tego świadomość) lub ewentualnego".

Przyjęcie ograniczenia postaci winy pracodawcy tylko do winy umyślnej mieści się w określonych w art. 300 k.p. zasadach stosowania do stosunku pracy w sprawach nieunormowanych przepisami prawa pracy przepisów Kodeksu cywilnego. W orzecznictwie i piśmiennictwie prawa pracy powszechnie przyjmuje się, że odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego oznacza, między innymi, dopuszczalność ich modyfikowania ze względu na szczególne właściwości stosunku pracy. W kontekście rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia nie jest bez znaczenia, że w związku ze sprzecznym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia pracownikowi przysługuje odszkodowanie według przepisów Kodeksu pracy, które jest niezależne od rodzaju i stopnia winy, a zatem odszkodowanie w ramach swego rodzaju odpowiedzialności obiektywnej pracodawcy. Pomijając zróżnicowanie funkcji odszkodowania z Kodeksu pracy, na co zwraca uwagę Trybunał Konstytucyjny w powołanym wyroku z 27 listopada 2007 r., SK 18/05, odszkodowanie to zawiera w sobie również elementy kompensaty szkody poniesionej przez pracownika w związku z utratą pracy. Skoro tak, to odpowiedzialność wykraczająca poza tę granicę musi

znajdować uzasadnienie w szczególnie nagannym zachowaniu pracodawcy, polegającym na rozmyślnym naruszeniu przez niego norm określających przesłanki rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Jakkolwiek powyższe zapatrywania zostały wyrażone na gruncie art. 58 k.p., to jednak analogicznie winny znaleźć zastosowanie także w przypadku roszczeń powiązanych z art. 57 k.p.

Mając na uwadze powyższe należało przyjąć, w ocenie Sądu I instancji, że w niniejszej sprawie nie sposób postawić pozwanej zarzutu zawinionego działania niezgodnego z prawem prowadzącego do rozwiązania stosunku pracy z powódką. Do takiego wniosku prowadzi analiza okoliczności związanych ze składanymi przez powódkę wnioskami o udzielenie urlopów dla poratowania zdrowia oraz poszczególnymi etapami procedowania w przedmiocie tych wniosków. Te okoliczności miały znacznie dla kwestii oceny prawidłowości działań pozwanej dotyczących rozwiązania z powódką umowy o pracę. Podkreślić należy, że w istocie dopiero przesądzenia wyrokiem Sądu uprawnień powódki do urlopu dla poratowania zdrowia prowadziło do podważenia decyzji pracodawcy o rozwiązaniu z powódką stosunku pracy. Zauważyć przy tym należy, że uwzględnienie roszczenia o udzielenie powódce urlopu dla poratowania zdrowia (w części) nastąpiło na skutek szczegółowego wyjaśnienia charakteru czynności podejmowanych przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we W., w kontekście zaświadczenia o potrzebie udzielenie powódce urlopu dla poratowania zdrowia jak i stanowiska samej powódki, która ostatecznie cofnęła wniosek o udzielenie urlopu za okres od 25.10.2012r. do 31.08.2013r. Jak wynika z analizy uzasadnienia wydanego w sprawie IV P 210/13 to właśnie ostateczne przyjęcie, że powódce należał się urlop dla poratowania zdrowia w okresie od 14.02.2013r. pozwoliło zakwestionować decyzję pracodawcy dotyczącą rozwiązania stosunku pracy z powódką.

W tych okolicznościach pozwanej nie tylko nie sposób przypisać winy polegającej na umyślnym naruszeniu przepisów prawa pracy, ale bardzo dyskusyjną sprawą jest przyjęcie także i winy nieumyślnej po stronie pracodawcy.

W tym stanie rzeczy nie można mówić o spełnieniu przesłanej z art. 415 k.c. który wśród podstawowych okoliczności warunkujących odpowiedzialność sprawcy szkody wymienia winę. Należy przy tym raz jeszcze podkreślić, że w ocenie Sądu taka wina dla przypisania pracodawcy odpowiedzialności za sprzeczne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia (a tak należy traktować zaistniałą w sprawie sytuację) konieczne byłoby wykazanie, że działanie pracodawcy polegało na zamierzonym naruszeniu przepisów prawa pracy.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd działając na podstawie art. 57 § 1 k.p. zasądził do pozwanej Szkoły Podstawowej w O. na rzecz powódki kwotę 10.053,66zł brutto stanowiącą trzymiesięczne wynagrodzenie za pracę, zaś w pozostałym zakresie na podstawie art. 415 k.c. a contrario zgłoszone w sprawie roszczenie oddalił.

Wskazaną wyżej kwotę Sąd zasądził z ustawowymi odsetkami od dnia 05.08.2014r., tj. od daty pisma pozwanej, w którym odmawia ona wypłaty powódce omawianego świadczenia. Jakkolwiek powódka domagała się zasądzenia odsetek od dnia 26.07.2014r. tj. od dnia następnego od daty wskazanej w wezwaniu do zapłaty z dnia 16.07.2014r., to jednak w aktach nie znajdował się żaden dowód doręczenia tego pisma. Mając na uwadze fakt, iż pozwana odpowiedziała na powyższe pismo w dniu 05.08.2014r. należało przyjąć, że najpóźniej tego dnia wezwanie powódki otrzymała. Tym samym roszczenie od odsetki za okres od 26.07.2014r. do 04.08.2014r. również zostało oddalone.

W zakresie omawianego powództwa Sąd ponownie orzekł o kosztach procesu zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. Mając na uwadze fakt, że powódka wygrała sprawę w 67,87%, przy uwzględnieniu wartości wynagrodzenia pełnomocnika w stawce podstawowej w kwocie 1800zł wynikającej z § 6 pkt 5 w zw. z § 11 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd zasądził od pozwanej Szkoły na rzecz powódki kwotę 1221,66zł zaś od powódki na rzecz pozwanej Szkoły kwotę 578,34zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Jednocześnie Sąd Rejonowy orzekł o kosztach sądowych wynikających ze zgłoszonego przez powódkę żądania nakazując pobrać od pozwanej Szkoły na rzecz Skarbu Państwa kwotę 503zł tytułem kosztów sądowych od uiszczenia których z mocy prawa zwolniona była powódka. Opłata ta stanowi 5% zasądzonych na rzecz powódki roszczenia

zgodnie z art. 13 ust. 1 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W pozostałym zakresie na podstawie art. 113 ust. 1 powołanej ustawy kosztami powyższymi został obciążony Skarb Państwa.

Od wyroku końcowego Sądu Rejonowego we Włocławku z 16 października 2014r. apelację wywiódła A. M., zaskarżając to rozstrzygnięcie w pkt 1, 2, 4, 6, i 8 i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa głównego w całości i oddalenie powództwa wzajemnego w zasądzonej wysokości. Nadto apelująca wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

A. M. zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie prawa materialnego w szczególności

- art. 73 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela poprzez jego błędne zastosowanie,

- art. 92 § 1 pkt 1 kp poprzez jego niewłaściwe zastosowanie,

- art. 405 w zw. z art. 410 § 2 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na rozstrzygnięcia a w szczególności przepisów

- art. 233 § 1 kpc poprzez niewłaściwą ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego,

- art. 365 § 1 kpc oraz art. 386 § 6 kpc poprzez ich niezastosowanie;

3. zarzut faktyczny polegający na niezgodności ustaleń Sądu z materiałem dowodowym zebrany w sprawie poprzez przyjęcie, że pozwana (powódka wzajemna) w okresie od 25 października do 31 grudnia 2012r. wypłaciła powódce (pозwanej wzajemnej) wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu apelacji odnośnie pkt 1. zaskarżonego wyroku stwierdzono, że Sąd I instancji oddalając powództwo główne A. M. zasadniczo zmienił swoją ocenę prawną tegoż roszczenia zawartą w wyroku częściowym. Argumentacja Sąd Rejonowy prowadząca do takiej zmiany jest zaś nieuprawniona. Apelująca podkreśliła, że wyrok częściowy, jak wywodził to Sąd Rejonowy, został wydany właśnie dlatego, że pozwana rozwiązała z powódką stosunek pracy z dniem 30.04.2013r. W uzasadnieniu wyroku częściowego Sąd wyraźnie wskazał, że orzeczenie w przedmiocie pozostałej części urlopu uzależnione będzie od rozstrzygnięcia odwołania powódki od rozwiązania z nią stosunku pracy. Powódka zaznaczyła, że przedmiotowa kwestia (odwołanie od rozwiązania stosunku pracy) została rozstrzygnięta dla niej pozytywnie, albowiem orzeczono o jej przywróceniu do pracy (wyrok w sprawie IVP 210/13), a mimo to jej roszczenie o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia na dalszy okres nie zostało uwzględnione. A zatem powódka mimo przywrócenia do pracy, przegrała w dalszej części proces o urlop dla poratowania zdrowia, co jej zdaniem jest nie do zaakceptowania. Apelująca wskazała, że w takich okolicznościach wyrok częściowy okazał się całkiem zbędny, bowiem Sąd I instancji wydając go posiadał wiedzę o rozwiązaniu stosunku pracy. Co więcej Sąd Rejonowy wydając wyrok końcowy orzekł niezgodnie z art. 386 § 6 kpc, który normuje zasadę związania sądu któremu przekazano sprawę oceną prawną i wskazaniemi sądu II instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy. W uzasadnieniu wyroku z dnia 15.01.2014r. Sąd II instancji wyrażono zaś wątpliwości co do zasadności wydania wyroku częściowego w sprawie i wskazano, że „Przedmiot konstatacji wymaga weryfikacji i rozważenia możliwości wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie całości żądania pozwu głównego”.

Zdaniem apelującej Sąd Rejonowy wydając wyrok końcowy powyższego nie rozważył i błędnie zastosował przepisy art. 73 ust. 1 KN oraz 64 kc przez to, że przesłanki udzielenia urlopu ocenił na dzień wyrokowania podczas gdy winien to uczynić na dzień złożenia wniosku. Według powódki, już w chwili złożenia wniosku o urlop wraz z zaświadczeniem lekarskim o potrzebie udzielenia takiego urlopu, nauczyciel takie uprawnienie nabywa i nie może go utracić w wyniku niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę.

Odnośnie rozstrzygnięcia pozwu wzajemnego A. M. podniosła, że nie jest prawdą jakoby w toku procesu nie kwestionowała charakteru prawnego poszczególnych świadczeń wypłaconych jej za okres od 25.10 do 31.12.2012r. W istocie nie kwestionowała tylko samej wypłaconej kwoty bez zaliczki na podatek dochodowy, ponieważ kwota ta nie została wypłacona powódce a jedynie zapłacona do Urzędu Skarbowego. Pozwana – powódka wzajemna zmieniła swe roszczenia w toku procesu, rozszerzając je i odmiennie niż pierwotnie określając ich charakter, ale strona powodowa - pozwana wzajemna, niezależnie od powyższego zasadność roszczenia i jego charakter prawny kwestionowała w całości.

Zdaniem A. M. stanowisko Sądu I instancji w zakresie uznania kwoty 3.578,27 zł za wynagrodzenie za okres niezdolności do pracy wypłacone powódce w okresie spornym jest zupełnie dowolne, samodzielnie wykreowane przez sąd i to sprzecznie z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, przez co niezgodnie z art. 92 § 1pkt 1 kp. Nie ma bowiem możliwości prawnej by pracodawca w jednym roku kalendarzowym wypłacił pracownikowi dwukrotnie wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy. Takie zaś wynagrodzenie wypłacono powódce po raz pierwszy już za okres od 19.03 do 20.04.2012. Pozwana – powódka wzajemna nie przedstawiła żadnego dowodu na wypłacenie takiego wynagrodzenia za okres od 25.10 do 31.12.2012r. Przeciwnie, wszystkie dowody wskazują, że był to zasiłek chorobowy, więc żądanie pozwanej – powódki wzajemnej w tym zakresie winno być skazane na porażkę. Jednocześnie apelująca zakwestionowała stanowisko Sądu Rejonowego jakoby zapłacona przez pracodawcę tytułem zaliczki na podatek dochodowy kwota stanowiła dla niej przysporzenie majątkowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej – pozwanej wzajemnie okazała się nieuzasadniona i dlatego orzeczono o jej oddaleniu. Tym samym Sąd II instancji ocenił, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy zarówno pod względem ustaleń faktycznych jak i argumentacji prawnej. Ustalenia Sądu I instancji należy ocenić jako w pełni prawidłowe, podobnie jak i rozważania prawne. Sąd Okręgowy przyjmuje te ustalenia jako własne w pełni je podzielając (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 9 lutego 2012r. III CSK 179/11, LEX nr 1165079; wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2011r., LEX nr 1130389). Nie jest zatem celowe ich ponowne przytaczanie w tym miejscu.

Przywołane w apelacji argumenty są chybione i nie prowadzą do zmiany wyroku w zaskarżonej części.

Słusznie, w ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy orzekł, iż wobec rozwiązania z powódką stosunku pracy z dniem 30 kwietnia 2013r., nie ma możliwości udzielenia jej urlopu dla poratowania zdrowia na dalszy okres przypadający po rozwiązaniu tego stosunku pracy. Nawet mając na uwadze, że rozwiązanie to było niezgodne z przepisami o wypowiedzaniu umów o pracę nauczycielom określonym w przepisach ustawy Karta Nauczyciela, ocena ta nie może być odmienna, jak chce tego powódka. Sąd Rejonowy bardzo obszernie ten problem zgłębił i omówił to w uzasadnieniu swego wyroku. Podkreślić jeszcze raz należy, że urlop dla poratowania zdrowia przysługuje tylko i wyłącznie nauczycielowi zatrudnionemu, czyli pozostającemu w stosunku pracy. Wynika to wprost z treści art. 73 ust. 1 KN, który stanowi, że nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony, po przepracowaniu co najmniej 7 lat w szkole, dyrektor szkoły udziela urlopu dla poratowania zdrowia, w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo roku, z zastrzeżeniem ust. 2 (ust. 2 - Nauczycielowi, któremu do nabycia prawa do emerytury brakuje mniej niż rok, urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel nabywa uprawnienia emerytalne). Skoro nauczyciel został zwolniony z pracy, nie może korzystać z tego rodzaju urlopu, podobnie jak pracownik nie pozostający już w stosunku pracy nie może wykorzystać urlopu wypoczynkowego.

Argumentacja apelacji w tym zakresie właściwie sprowadza się do tego, że sąd rozstrzygając o takim roszczeniu winien orzekać według stanu faktycznego na dzień złożenia pozwu czy wręcz zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego potrzebę udzielenia urlopu (w domyśle), a nieprawne działanie dyrektora szkoły czyli zwolnienie nauczyciela nie może być uzasadnioną przyczyną pozbawienia nauczyciela urlopu zagwarantowanego przepisem art. 73 KN.

Choć w zasadzie trudno odmówić takiemu rozumowaniu logiki, jednakże nie powoduje to, w przekonaniu Sądu II instancji, zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia na korzyść apelującej. Należy tu wyjaśnić, że w sytuacji gdy dyrektor szkoły odmawia udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia, choć złożone zostało stosowne zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 27 października 2005r. w sprawie orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia (Dz. U. z dnia 30 listopada 2005 r.) i choć zaświadczenie to nie zostało zakwestionowane skutecznie, zgodnie z przepisami cytowanego rozporządzenia, dyrektor szkoły ma obowiązek takiego urlopu udzielić. Jeżeli bezzasadnie tego nie czyni, nauczycielowi przysługuje roszczenie o udzielenie takiego urlopu, o którym rozstrzyga sąd pracy (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 14.02.2012r. III PZP 1/12, wyrok SN z 25.07.2006r. I PK 47/06). Rozstrzygnięcie sporu polega w takim przypadku na zobowiązaniu dyrektora pozwanej placówki szkolnej do udzielenia urlopu w danym okresie, a takie orzeczenie zastępuje oświadczenie woli pracodawcy (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 kwietnia 2012 r., sygn. akt II PK 204/2011). W sytuacji zaistniałego już sporu sądowego w przedmiocie urlopu dla poratowania zdrowia sąd winien zatem zbadać czy zostały spełnione przez nauczyciela przesłanki wymienione w art. 73 ust. 1 KN, a jeśli tak wydać orzeczenie. Należy jednak pamiętać, że zgodnie z przepisem art. 316 kpc sąd wydaje wyrok biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Jest to tzw. zasada aktualności, zgodnie z którą sąd orzeka w oparciu o całość okoliczności w sprawie przy uwzględnieniu zasady, że strony mają prawo aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Nie można więc w tym konkretnym przypadku w żaden sposób pominąć faktu rozwiązania z powodką stosunku pracy. Sam fakt wydania wyroku częściowego przez Sąd I instancji nie zmienia jednak oceny, że rozstrzygnięcie sporu nie mogło przybrać innej formy. Istotnym jest bowiem, że A. M. wystąpiła z powództwem o udzielenie urlopu w dniu 11.03.2013r. a już w dniu 25.04.2013r. (czyli po miesiącu i 2 tygodniach) dyrektor pozwanej szkoły złożył jej oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę. Zanim zatem doszło do rozprawy (pierwszy termin wyznaczono początkowo na 12 kwietnia 2013r. ale został następnie zniesiony) i zanim Sąd Rejonowy zebrał materiał dowodowy, doszło do rozwiązania stosunku pracy łączącego strony. Toteż nie ma teraz żadnego sensu rozważanie czy wyrok częściowy był w ogóle konieczny. To właśnie miał na myśli Sąd Okręgowy w cytowanym przez apelującego sformułowaniu zawartym w uzasadnieniu wyroku z dnia 15.01.2014r. w sprawie IV Pa 93/13. Nawiasem mówiąc, apelacja od tego wyroku została wywiedziona jedynie przez pozwanego, toteż sąd II instancji nie mógł zmienić przedmiotowego orzeczenia czy je uchylić na niekorzyść apelującego (art. 384 kpc).

Kontynuując, należy stwierdzić, że nawet przywrócenie A. M. do pracy, co nastąpiło na mocy wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku z 27 marca 2014r. w sprawie IV P 210/13 (apelacja pozwanej oddalona wyrokiem SO z 25 czerwca 2014r.), nie może skutkować innym, niż zaskarżone, rozstrzygnięciem kwestii jej urlopu dla poratowania zdrowia po dniu 30.04.2013r., czyli po dniu rozwiązania stosunku pracy. Powódka zgłosiła swą gotowość do pracy w dniu 26 czerwca 2014r. a więc okres od 1 maja 2013r. do 25 czerwca 2014r. to dla niej okres pozostawania bez pracy, z kolei urlop dla poratowania zdrowia przysługuje tylko nauczycielowi pozostającemu w zatrudnieniu. Trzeba dodać, że zgodnie z art. 57 kp pracownikowi, który podjął pracę na skutek przywrócenia do pracy za okres pozostawania bez pracy przysługuje wynagrodzenie nie dłużej jednak niż za trzy miesiące i z takim roszczeniem powódka także wystąpiła (jest to odrębna kwestia). Jednakże przywrócenie do pracy po upływie roku od zwolnienia nie może skutkować, jak chce tego powódka, udzieleniem urlopu na dalszy okres czasu tj. po 30 kwietnia 2013r., albowiem stosunek pracy pracownika przywróconego do pracy, co słusznie stwierdził Sąd I instancji, ulega restytucji dopiero z chwilą zgłoszenia przez pracownika gotowości do podjęcia pracy. W tym przypadku nastąpiło to dopiero w dniu 26 czerwca 2014r. a więc po upływie 1 roku i niespełna 2 miesiącach. Ten okres to okres pozostawania bez pracy a nie okres zatrudnienia. Brak podstaw do odmiennej interpretacji tego okresu, zatem również brak podstaw do zobowiązania dyrektora pozwanej szkoły do udzielenia urlopu na okres od 1.05.2013r. do 13.02.2014r.

Uzupełniając powyższe wywody trzeba jeszcze dodać, że za prawidłowością rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 zaskarżonego wyroku przemawia, także inna okoliczność. Otóż nawet fakt korzystania przez nauczyciela z urlopu dla poratowania zdrowia nie jest przeszkodą do rozwiązania z nim stosunku pracy. Orzecznictwo w tej kwestii wprawdzie ewoluowało na przestrzeni czasu obowiązywania Karty Nauczyciela, ale w ostatnim okresie ugruntowało się jak wyżej.

W cytowanym już wyroku z 19.04.2012r. w sprawie II PK 204/11 Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że nauczycielowi spełniającemu wymagania określone w art. 73 ust. 1 ustawy z 1982 r. - Karta Nauczyciela przysługuje pełna ochrona trwałości stosunku pracy w okresie urlopu dla poratowania zdrowia, z wyjątkiem sytuacji gdy dochodzi do całkowitej likwidacji szkoły. W wyroku z 13.06.2012r. w sprawie II PK 298/11 stanowisko Sądu Najwyższego generalnie miało podobne brzmienie, albowiem orzeczono o dopuszczalności rozwiązania w trybie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy - Karta Nauczyciela stosunku pracy z mianowanym nauczycielem w trakcie korzystania przez niego ze zwolnienia chorobowego, a przed rozpoczęciem urlopu dla poratowania zdrowia udzielonego z mocy art. 73 Karty Nauczyciela. Natomiast już w uchwale składu 7 sędziów z 26.03.2013r. w sprawie I PZP 1/13 stanowisko to uległo znaczącej modyfikacji. Sąd Najwyższy orzekł bowiem, że złożenie przez nauczyciela wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia lub korzystanie z takiego urlopu nie stanowi przeszkody do rozwiązania z nim stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. W uzasadnieniu cytowanej uchwały wskazano, że: „Na tle regulacji z art. 73 Karty Nauczyciela ujawniają się w istocie dwa funkcjonalne aspekty urlopu. Z jednej strony służy on pracownikowi w celu regeneracji zdrowia utraconego w pracy. Z drugiej strony służy pracodawcy, gwarantując odzyskanie pełnej sprawności do dalszego nauczania przez członka kadry pedagogicznej. Jeśli akcentować pierwszą z wymienionych funkcji, urlop dla poratowania zdrowia stanowi jednocześnie swoistą odpłatę za wykonaną już pracę i ma wymiar socjalny. Ocena roli urlopu dla poratowania zdrowia przedstawia się odmiennie z perspektywy pracodawcy. Zgodnie z treścią art. 73 ust. 1 Karty Nauczyciela, prawo do urlopu dla poratowania zdrowia przysługuje nauczycielowi zatrudnionemu na czas nieokreślony, a więc takiemu, który powróci do wykonywania obowiązków w szkole udzielającej tego urlopu. Udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia ma zapewnić przydatność nauczyciela do pracy w określonej placówce w przyszłości (np. zapobiec przyszłym absencjom chorobowym dezorganizującym proces kształcenia i wychowywania dzieci oraz młodzieży). Ostatecznie zatem urlop dla poratowania zdrowia udzielany jest nie tylko w interesie nauczyciela, ale także i szkoły, która, ponosząc koszty tego urlopu, uzyskuje w zamian gwarancję posiadania kadry nauczycielskiej w pełni zdolnej do wykonywania nałożonych na nią zadań. Nie spełnia się więc jedna z funkcji urlopu dla poratowania zdrowia, jeśli na skutek częściowej likwidacji szkoły albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania nie ma zapotrzebowania na pracę nauczyciela po zakończeniu przez niego urlopu dla poratowania zdrowia. To zaś przemawia za dopuszczalnością rozwiązania stosunku pracy nawet w trakcie tego urlopu, tj. w momencie, kiedy okazuje się (po opracowaniu i zatwierdzeniu arkusza organizacji szkoły), że jego dalsze trwanie jest uzasadnione wyłącznie interesem nauczyciela. Co więcej, zważył SN, przyjęcie poglądu, że art. 73 ust. 1 Karty Nauczyciela przekreśla zezwolenie na rozwiązanie stosunku pracy w trybie jej art. 20 ust. 1 (por. wyroki: z dnia 19 września 1996 r., I PRN 70/96; dnia 21 października 2003 r., I PK 519/02 i z dnia 19 kwietnia 2012 r., II PK 204/11 - przywołane przez skład zadający pytanie oraz wyroki: z dnia 9 września 2010 r., II PK 54/10, LEX nr 66150220 i z dnia 20 kwietnia 2001 r., I PKN 377/00, OSNP 2003 nr 5, poz. 115), w rzeczywistości prowadzi do zachowania stosunku pracy nie tylko w czasie trwania urlopu dla poratowania zdrowia, ale i w dalszym okresie - właśnie z uwagi na wyżej opisane uwarunkowania związane z dopuszczalnym terminem wypowiedzania nauczycielskich stosunków pracy (chodzi o możliwość wypowiedzenia nauczycielowi umowy o pracę w terminie do końca maja każdego roku szkolnego, tak by rozwiązanie nastąpiło z upływem końca roku szkolnego- uwaga SO we Włocławku). Również zatem względy aksjologiczne przemawiają za tym, że prawo podmiotowe pracownika (do przeprowadzenia zaleconego leczenia) nie może być chronione w takim stopniu, aby wymuszać na szkole dalsze (po ustaniu urlopu) zatrudnianie nauczyciela mimo braku takiej potrzeby, związane z ponoszeniem z tego tytułu nieuzasadnionych żadnymi względami niemałych kosztów. Jeśli zaś rozpatrywać tę kwestię w kontekście utraty nabytego prawa do urlopu, to jest ona rekompensowana możliwością jego wykorzystania w dalszym toku zatrudnienia nauczycielskiego. W takim więc aspekcie nie można mówić o bezpowrotnej utracie prawa do urlopu dla poratowania zdrowia.

Wszystkie przedstawione argumenty prowadzą do wniosku, że prawo nauczyciela do przywrócenia pełnej zdolności do pracy - przez powstrzymanie się od wykonywania obowiązków pracowniczych z zachowaniem prawa do wynagrodzenia - nie może naruszać ustawowego obowiązku dyrektora szkoły dostosowania stanu zatrudnienia do aktualnego rozmiaru zadań szkoły, wynikającego wprost z treści art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela. Warto przy tym zauważyć, że sam ustawodawca nie zaakcentował nadrzędnego charakteru dobra chronionego art. 73 Karty

Nauczyciela, choć nic nie stało na przeszkodzie, aby uczynił to w podobny sposób jak w odniesieniu do ochrony macierzyństwa. W tym bowiem przypadku ochrona stosunku pracy podczas korzystania z urlopu macierzyńskiego i urlopu wychowawczego, wyrażająca się co do zasady zakazem wypowiedzania i rozwiązywania umów o pracę przez pracodawcę, sformułowana została *expressis verbis* - odpowiednio w art. 177 k.p. i art. 186¹ k.p. Ta konstatacja wzmacnia argumentację, że prawo nauczyciela do urlopu dla poratowania zdrowia nie jest dobrem bezwzględnie chronionym w przypadku kolizji z inną wartością.”.

Podzielając w pełni przytoczoną argumentację prawną należy więc z całą mocą stwierdzić, że nawet gdyby powódce udzielono najpierw urlopu dla poratowania zdrowia (niezależnie od tego czy uczyniłby to sam dyrektor pozwanej czy zastępczo sąd pracy), pozwany miałby prawo rozwiązać z nią następnie stosunek pracy w warunkach określonych w art. 20 ust. 1 pkt 2 KN. Późniejsze przywrócenie do pracy nie zmieniłoby także sytuacji powódki co do urlopu na okres po rozwiązaniu umowy o pracę.

W świetle powyższego rozstrzygnięcie zawarte w pkt 1 zaskarżonego wyroku jest w pełni zasadne, a Sąd Rejonowy uniknął naruszenia art. 73 ust. 1 KN poprzez jego błędną interpretację. Nie można też podzielić zarzutu apelującej o naruszenie w tej części wyroku art. 365 § 1 oraz 386 § 6 kpc. Należy tu dodać, że w myśl art. 365 § 1 kpc jedynie prawomocne orzeczenie tj. jego sentencja posiada moc wiążącą nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Mocy wiążącej nie ma jednakże samo uzasadnienie orzeczenia, co zdaje się chciałaby osiągnąć apelująca (por. wyrok SN z 15.01.2015r. IV CSK 181/14). Zawarte w uzasadnieniu motywy rozstrzygnięcia, mają moc wiążącą tylko o tyle, o ile mogą mieć znaczenie dla ustalenia zakresu mocy wiążącej i powagi rzeczy osądzonej prawomocnego orzeczenia, czyli dla określenia granic jego prawomocności materialnej w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. (tak SN w wyroku z 27.06.2014r. w sprawie VCSK 433/13).

Z kolei zarzut naruszenia przepisu art. 386 § 6 kpc także nie znajduje żadnego uzasadnienia w okolicznościach tej sprawy. Dotyczy on bowiem sytuacji, gdy sąd II instancji przekazuje sprawę innemu sądowi bądź sądowi I instancji do ponownego rozpoznania po uchyleniu wyroku na skutek uwzględnionej apelacji. W tej sprawie nie mamy z taką sytuacją do czynienia. Co więcej Sąd Rejonowy nie mógł naruszyć wytycznych Sądu Okręgowego albowiem takowych w ogóle nie było. Wytyczne takie sąd II instancji ma obowiązek wskazać w sytuacji uchylenia wyroku sądu I instancji do ponownego rozpoznania.

W konsekwencji powyższego za zasadne należy też uznać rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w pkt 2 wyroku. Wobec faktu częściowego jedynie uwzględnienia powództwa i reprezentowania obu stron przez fachowych pełnomocników koszty poniesione przez strony należało wzajemnie znieść w myśl art. 100 kpc.

Jeśli chodzi o rozstrzygnięcie zawarte w pkt 4 zaskarżonego wyroku tj. dotyczące powództwa wzajemnego, to również jest ono prawidłowe.

Pozwany – powód wzajemny ostatecznie dochodził od powódki zapłaty kwoty 5.429,69 zł tytułem nienależnie pobranego zasiłku chorobowego oraz wynagrodzenia za pracę i zaliczek na podatek dochodowy za okres od 25 października 2012r. do 31 grudnia 2012r. Sąd I instancji uwzględnił to żądanie w części tj. do kwoty 4.054,27 zł na którą to kwotę składają się wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy 3.578,27zł oraz zaliczka na podatek dochodowy w kwocie 476 zł. Sąd należycie ustalił stan faktyczny w tym zakresie i zastosował do niego właściwe przepisy prawa. Argumentacja apelacji powódki – pozwanej wzajemnie w tej części również nie wnosi istotnych treści do sprawy. Nie można zgodzić się z zarzutami jakoby Sąd I instancji wbrew stanowisku apelującej przyjął, że nie kwestionuje ona charakteru prawnego przedmiotowego roszczenia.

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z przepisem art. 187 § 1 pkt 2 kpc obowiązkiem powoda (tu pozwanego – powoda wzajemnego) jest przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie oraz w myśl art. 232 kpc i art. 6 kc wskazanie dowodów, które je potwierdzą w sposób wiarygodny. Zgodnie jednak z art. 230 kpc jeżeli strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej, sąd mając na uwadze wyniki całej rozprawy może fakty te uznać

za przyznane. W sposób jasny ujął to Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 27.11.2014r. w sprawie I ACa 677/14 „Obowiązkiem powoda jest przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Wszystkie okoliczności faktyczne doniosłe dla rozstrzygnięcia sprawy i składające się na podstawę faktyczną rozstrzygnięcia muszą mieć oparcie w dowodach przeprowadzonych w toku postępowania, o ile nie są objęte zakresem faktów przyznanych przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości (art. 229 k.p.c.) oraz co do faktów niezaprzeczonych (art. 230 k.p.c.).”.

Powódka – pozwana wzajemna nie zaprzeczyła, że sporną kwotę otrzymała (za wyjątkiem zaliczki na podatek dochodowy, co jednak podniesiono dopiero w apelacji). Zdaniem Sądu jej zachowanie w toku procesu a zwłaszcza treść pisma z 8.04.2013r. stanowiącego odpowiedź na pozew wzajemny, wskazują natomiast, że istotnie otrzymała sporne kwoty. A. M. nie wypowiedziała się także co do charakteru prawnego tejże kwoty, niezależnie od tego czy był to zasiłek chorobowy w całości czy też po części zasiłek chorobowy a po części wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy. Wnosząc o oddalenie powództwa wzajemnego A. M. podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie pozwanego – powoda wzajemnego (co jest akurat argumentem chybionym, albowiem Sąd orzekł nie o zasiłku chorobowym a o wynagrodzeniu za czas niezdolności do pracy i zaliczce na podatek dochodowy od tego wynagrodzenia) oraz brak podstaw do zwrotu wypłaconej sumy w świetle art. 411 pkt 1 kc, o ile w ogóle można mówić o świadczeniu nienależnym (k. 288 akt). Zdaniem Sądu skoro więc powódka – pozwana wzajemnie, będąc reprezentowana od początku procesu przez fachowego pełnomocnika – radcę prawnego, nie zajęła w tej kwestii stanowiska, to słusznie Sąd I instancji ocenił powyższe jako przyznanie faktu brak kwestionowania charakteru prawnego roszczenia. Przy czym zmiana roszczenia czy też jego doprecyzowanie było dopuszczalne do czasu zamknięcia rozprawy.

Nie jest też zasadny zarzut apelującego jakoby sąd, wychodząc ponad żądanie, wykreował i zasądził od powódki - pozwanej wzajemnie kwotę wynagrodzenia za niezdolność do pracy, podczas gdy powód wzajemny dochodził zwrotu zasiłku chorobowego i wynagrodzenia za pracę. Powód wzajemny wskazał bowiem w uzasadnieniu swego stanowiska (w piśmie z dnia 24 maja 2013r. k. 126), że na dochodzoną kwotę składają się zasiłek chorobowy, wynagrodzenie za pracę oraz zaliczka na podatek dochodowy. Kwota 3.578,27 zł została wypłacona A. M. jako wynagrodzenie za pracę zgodnie z zasadą, że wynagrodzenie nauczyciela płatne jest z góry (art. 39 ust. 3 KN - wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry w pierwszym dniu miesiąca; jeżeli pierwszy dzień miesiąca jest dniem ustawowo wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacane jest w dniu następnym). Słusznie podnosił pozwany, że taka forma wynagradzania uniemożliwia mu ocenę czy w danym miesiącu pracownik będzie świadczył pracę czy będzie do niej niezdolny z powodu choroby. Tak też było w tej sprawie. Powódka – pozwana wzajemnie wróciła do pracy w dniu 3 września 2012r. (poprzednie zwolnienie przed tą datą obejmowało okres od 23.08.2012r. do 2.09.2012r.) ale od tego dnia nie przystąpiła do pracy ani też nie została skierowana na badanie lekarskie celem stwierdzenia czy odzyskała zdolność do pracy (mimo, że korzystała z zasiłku chorobowego przez okres ponad 30 dni). Pozwana – powódka wzajemna udzieliła jej bowiem urlopu wypoczynkowego (na marginesie -nieprawidłowo) na okres od 3.09. do 24.10.2012r. Toteż za okres października wypłacono powódce wynagrodzenie już w pierwszym dniu tego miesiąca. W dniu 25.10.2012r. powódka nadal nie stawiała się do pracy, składając kolejne zaświadczenie o niezdolności do pracy. Pozwany – powód wzajemny wypłacił powódce- pozwanej wzajemnie dalsze kwoty pozostając w przekonaniu, że nie wykorzystwała jeszcze ustawowego okresu zasiłkowego. Nie można w tym momencie zasadnie zarzucać mu, iż wiedział, że nie jest do świadczenia zobowiązany, skoro w świetle okoliczności sprawy miał wątpliwości jak oceniać kolejne zwolnienia od pracy tzn. czy są one udzielane z powodu tego samego schorzenia. Dopiero stanowisko (...) Oddział w T. wyrażone w piśmie z dnia 9 stycznia 2013r. (k. 86) pozwoliło pozwanemu to jednoznacznie ustalić, choć, jak ocenił Sąd Rejonowy, też niewłaściwie. Ostatecznie zatem należało przyjąć za Sądem I instancji (to ustalenie nie jest kwestionowane przez apelującą), że nowy okres zasiłkowy rozpoczął bieg od 19.03.2012r. i trwał nieprzerwanie do dnia 16 września 2012r. Za dalszy okres pozwany – powód wzajemny wypłacił więc wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w myśl art. 92 § 1 pkt 1 kp, a następnie wypłacił już zasiłek chorobowy. Przy czym oba świadczenia należy uznać za nienależne w rozumieniu art. 410 § 2 kc, który stanowi, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca

do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. W omawianej sytuacji mamy do czynienia z pierwszym wymienionym przypadkiem świadczenia nienależnego tj. pracodawca nie był zobowiązany do wypłaty świadczenia albowiem pracownik pracy nie świadczył, a wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy za rok kalendarzowy 2012r. zostało już mu raz wypłacone w wymiarze maksymalnym. Jednocześnie też Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu I instancji w zakresie bezzasadności zarzutu pozwanej wzajemnie wywiedzionego z art. 411 pkt 1 kc. Sąd Rejonowy uzasadnił wyczerpująco swe stanowisko i nie ma potrzeby tej argumentacji powtarzać, w sytuacji gdy Sąd II instancji tę argumentację podziela.

Jednocześnie zasadne jest zasądzenie od powódki – pozwanej wzajemnie na rzecz pozwanego – powoda wzajemnego kwoty 476 zł tytułem nienależnie uiszczonej zaliczki na podatek dochodowy, albowiem wbrew stanowisku apelacji, kwota uiszczona przez pracodawcę za pracownika podatku, stanowi przysporzenie majątkowe dla tego pracownika albowiem prowadzi do zmniejsza jego obciążenia z tytułu obowiązku zapłaty podatku dochodowego wobec Skarbu Państwa (por. wyrok SN z 14.01.2013r. I PK 171/12). Skoro więc powód wzajemny jako pracodawca nie był zobowiązany do świadczenia na rzecz pozwanego wzajemnego - pracownika w postaci wynagrodzenia to również nie był zobowiązany do uiszczenia zaliczki na podatek dochodowy, co jest pochodną wynagrodzenia.

Wobec zasadności rozstrzygnięcia w pkt 4, zasadne są również rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w zaskarżonych pkt 6 i 8 wyroku. Dotyczą one podziału kosztów wynikających z powództwa wzajemnego w części obciążających A. M. jako strony przegrywającej postępowanie w 74,67% (4.054,27 x 100%: 5.4429,69=74,67%). Opłata stosunkowa od pozwu wzajemnego wyniosła więc 272 zł (po zaokrągleniu w górę do pełnego złotego (art. 21 ustawy z 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), co stanowi 5 % roszczenia (art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Dokonując podziału tej opłaty zgodnie z wynikiem procesu należało obciążyć nią pozwaną wzajemnie w części odpowiadającej 74,67 %, a powódkę wzajemną – w części 25,33 %.

Odpowiednio też do wyniku procesu rozliczono koszty zastępstwa procesowego dla każdej ze stron.

Reasumując Sąd Okręgowy we Włocławku nie stwierdził zatem w zaskarżonej części wyroku naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 73 KN, 92 par. 1 kp oraz 405 w zw. z art. 410 kc jak i przepisów postępowania - art. 233 § 1 kpc, art. 365 § 1 kpc oraz art. 386 § 6 kpc.

Co do twierdzenia apelującej o „przychylności Sądu I instancji” dla powództwa wzajemnego, wytoczonego przez pozwanego, „realizowanej kosztem powódki” a ściślej jej sytuacji ekonomicznej, to zdaniem Sądu Okręgowego jest to argument zupełnie pozbawiony obiektywizmu i zasadności. Trudno nie zauważyć w tej sprawie, że w zasadzie powódka nie świadczy pracy na rzecz pozwanego już od wypadku, jakiemu uległa w 2010r. Od tego czasu wykorzystwała maksymalnie przysługujące jej okresy zasiłków chorobowych, urlopy wypoczynkowe i urlop dla poratowania zdrowia. W dniu 22 lutego 2012 r. wróciła do pracy na okres niecałego miesiąca by ponownie od 19.03.2012r. zacząć korzystać z zasiłku chorobowego i ponownie wystąpić o urlop dla poratowania zdrowia. Takie działanie nasuwa wrażenie, że powódce zależy nie tyle na pracy ile na „pozostawaniu w zatrudnieniu”. Ocenę tę potęguje jeszcze dalszy przebieg zdarzeń po przywróceniu powódki do pracy. A. M. wprawdzie zgłosiła się do pracy i formalnie ją podjęła, ale znamienne jest, że „świadczyła” tę pracę tylko w czasie wakacji, gdy zajęć szkolnych nie ma, a nauczyciel faktycznie nie pracuje. Natomiast już 25 sierpnia 2014r., kiedy to miała stawić się do pracy zgodnie z poleceniem dyrektora szkoły, powódka złożyła następne zwolnienie lekarskie i oczywiście do pracy nie wróciła. Trudno więc oprzeć się wrażeniu, że odzyskanie przez nią zdolności do pracy w czerwcu 2014r. (po wyroku przywracającym do pracy) miało na celu jedynie dalsze korzystanie ze świadczeń pieniężnych związanych z pozostawaniem nauczyciela w zatrudnieniu, a nie samą pracę. Skoro pracownik, po wykorzystaniu zasiłku chorobowego, nadal nie jest zdolny do pracy, powinien ubiegać się o prawo do świadczenia rehabilitacyjnego a następnie o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Z takim wnioskiem powódka jednak nie wystąpiła. Urlop dla poratowania zdrowia ma służyć istotnie odzyskaniu zdolności do pracy przez nauczyciela, tak by po jego wykorzystaniu dalej świadczył pracę w zatrudniającej go placówce oświatowej. Podkreślić należy, że jest to przywilej nauczycieli, który nie powinien być nadużywany.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 385 kpc oddalono apelację.